

Bedevaart naar Chur: rechtop en oprecht

15.01.2013, Monika Schmid

Monika Schmid Zestig leden van het Zwitserse parochie-initiatief maakten een bedevaart naar de kerk van hun bisdom. Daar overhandigden zij hun antwoorden op de hun door hun bisschop, Vitus Hounder, gestelde vragen. De bisschop liet zich door zijn vicaris-generaal, Martin Grichting, vertegenwoordigen. Het heette dat de bisschop vanwege andere afspraken was verhinderd. In haar hier weergegeven toespraak heeft spreekster en zielzorgster Monika Schmid treffend samengevat waarom het de zielzorg(st)ers gaat. Hier kunt u de begroeting van de bisschop lezen naar aanleiding van de overhandiging van de brief op 13 januari om vijf uur bij de bisschoppelijke residentie in Chur.

Beste zielzorgsters, zielzorgers en collega's,
Beste katholieken en medechristenen die samen met ons naar Chur bent gekomen,
ik dank u voor uw aanwezigheid, nu we de bisschop gezamenlijk laten weten wat wij op ons hart hebben.

Beste mijnheer de bisschop!

Waarschijnlijk tegen de zestig van uw naaste medewerksters en medewerkers zijn op bedevaart naar de oudste kathedraal van Zwitserland – naar de kerk van ons bisdom – gekomen en zouden, zoals door u geëist, de motieven willen geven waarom zij het parochie-initiatief hebben ondertekend. U, meneer de bisschop, heeft uw redenen waarom u vandaag afwezig bent. U heeft andere prioriteiten. Wij willen onszelf niet overschatten, maar wij geloven dat alleen al het feit, dat zovelen die voor de zielzorg verantwoordelijk zijn en dat nog veel meer bezorgde katholieken, die duizenden anderen vertegenwoordigen, hier aanwezig zijn, vragen oproept omtrent uw prioriteiten. Want wij zijn ervan overtuigd dat het ambt van een bisschop is bruggenbouwer te zijn. Voor u staan mensen die de zielzorg in onze kerk en hun kerk-zijn niet onverschillig laat. Samen hebben wij al datgene meegebracht wat in onze parochies vanzelfsprekende en beproefde praktijk is geworden, zonder welke de zielzorg in de parochies in toenemende mate verkommert en mensen in hun nood, mensen met hun vragen alleen gelaten worden. Niet dat wij zo naïef zijn te menen dat alles weer in orde zou zijn, wanneer de bisschoppen zouden ophouden de realiteit niet onder ogen te willen zien, en de dingen zouden zien zoals ze zijn en ook daarvoor zouden stáán, zoals ze allang gepraktiseerd worden.

Maar één ding menen wij te weten:

- De kerk is de mensen een beetje meer nabij en trouwer aan de verkondiging van Jezus, wanneer zij in haar gemeenschap ook diegenen opneemt die door de toevalligheden van de geschiedenis in een andere kerkgemeenschap gedoopt werden.
- Wij staan dicht bij Jezus, wanneer wij Gods barmhartigheid ook voor die mensen vragen en tot uitdrukking brengen, wier eerdere huwelijk gestrand is.
- Wij staan dicht bij Jezus en de mensen, wanneer wij ook hen die samenleven met een partner van hetzelfde geslacht, volledig in hun waarde laten en opnemen.
- Wij staan dicht bij de verkondiging van Jezus, wanneer wij ons zijn woord ook laten duiden door vrouwen en mannen die aan de theologische en spirituele voorwaarden daarvoor voldoen, ook zonder wijding.
- Wij staan dicht bij Jezus en de mensen, wanneer wij zieken de bemoedigende nabijheid Gods aanzeggen of mensen die tot verzoening bereid zijn, tekenen van het heil deelachtig laten worden, ongeacht onze hiërarchische status.
- Wij staan dicht bij Jezus en de mensen, wanneer de plaatsen waar wij met elkaar het geloof vieren en leven, overzichtelijk blijven. Anonimiteit is de dood voor iedere gemeenschap.
- Wij staan dicht bij Jezus, wanneer wij ons op het evangelie oriënteren in plaats van op een door mensen geschapen rechtsstructuur.

Beste meneer vicaris-generaal Martin Grichting

Ik heb u in het begin aangesproken als zielzorger, samen met alle andere zielzorgers.
Nu zou ik u ook willen aanspreken als postbode met een opdracht.

Wij zijn u dankbaar, wanneer u aan de bisschop wilt overbrengen wat wij op ons hart hebben en wat onze motieven zijn. En omdat u een man van het heldere woord bent, zou ik bij deze gelegenheid ook onzerzijds klare taal willen spreken.

Wij horen van de bisschoppen dat ons parochie-initiatief theologisch schamel is. Geef onze bisschop alstublieft ook nog deze vraag door: Wat zou er schameler kunnen zijn dan de pastoraal-theologische schamelijkheid van een kerkelijk voorschrift dat onze parochies eucharistisch uithongert en in directe tegenspraak is met het gebod van Jezus 'Neemt en eet!?' Vraagt u hem welk antwoord hij zal geven als Jezus tot hem zegt: 'Ik heb medelijden met het volk!'

En op het verwijt dat het parochie-initiatief een doodlopende weg zou zijn, kan ik alleen maar zeggen: Wij willen de doodlopende weg waar anderen ons binnengevoerd hebben, nou net uit.

Maar dan ook een paar vragen aan u, meneer de vicaris-generaal.

Recentelijk hebt u in de Luzerner Zeitung laten optekenen, dat veel van de in het parochie-initiatief geformuleerde 'vanzelfsprekendheden' ingrepen – ja het zijn uw woorden - ingrepen zijn 'in de competentie van de gewijden'. Meneer de vicaris-generaal, bent u niet toch - minstens achteraf – de mening toegedaan, dat u in dit dossier wellicht misgegrepen heeft?

U hebt verder tegenover ons pastorale assistenten menselijk begrip getoond, dat wij gefrustreerd zouden zijn, omdat wezenlijke dingen van de zielzorg gebonden zouden zijn aan de wijding. Alstublieft, meneer de vicaris-generaal, kijk ons eens aan: Zien wij er gefrustreerd uit? Wij zijn bezorgd, jawel en ook moe. Maar over het ontbreken van een priesterwijding kan men even weinig gefrustreerd zijn als over een niet voltrokken bisschopswijding. Maar één ding willen wij heel nadrukkelijk: Ons te weer stellen tegen de spiraal van berusting en zwijgen, die hier op deze bisschopszetel, een brandpunt, ja een epicentrum heeft. Welk woord van Jezus, meneer de vicaris-generaal, geeft u het recht op de levensverwoestende berusting, waarin in hoge mate u vele katholieke vrouwen en mannen drijft?

U bevestigt ons ook, meneer de vicaris-generaal, dat wij een beroepsopvatting najagen die allang tot mislukken gedoemd zou zijn. En u staaft dat daarmee, dat het concilie de leken de wereld in gezonden en niet de sacristie in geroepen heeft. Dan zou ik u, meneer de vicaris-generaal, toch eens willen verzoeken uit de bisschoppelijke sacristie te komen en de wereld in te gaan en daar de mensen te vragen, of zij in hun parochies, na al afstand gedaan te hebben van priesters, ook nog van ons afstand zouden willen doen. Ik denk dat de antwoorden u zouden verrassen – nog even helemaal afgezien daarvan, dat wij nergens in onze tien punten de wijding verlangen.

En wanneer u aan het eind van het genoemde interview van mening bent: 'Daar zal geen enkele verandering in komen!', dan heb ik zo'n vermoeden, dat u ook daar nog verrassingen zult beleven. Wie op het poolijs zit en denkt dat het voldoende is zich aan een schots vast te klampen, wanneer het diep onder hem rommelt en alle dingen beginnen te bewegen, die leeft gevaarlijk.

Ik sluit af met het gebod tot eenheid van de kerk, waaraan de bisschop ons in zijn info-mail heeft herinnerd: *Ut omnes unum sint*. Wie de dingen nuchter bekijkt en geen spoken wil zien, die weet, dat ons parochie-initiatief in de verste verte niet ook maar een kiem van een kerksplitsing in zich draagt, anders had die allang plaatsgevonden, omdat wij immers alleen maar in het openbaar benoemen wat allang praktijk is. Wie een blik werpt op de ellendige geschiedenis van de kerksplitsingen, weet echter ook dat geen enkele splitsing werd voorkomen door een beroep van de kerkleiding op de gehoorzaamheidsreflex. Want in gewone taal wil dat zeggen: Wij hebben gelijk, en jullie hebt je maar te voegen. Zo lost men conflicten niet op.

Ut omnes unum sint – dat allen een zijn.

Ik heb de plaats in Johannes 17 nog eens gelezen. Daar staat niets over gehoorzaamheid, daar staat niets over een bisschop en daar is geen sprake van welke kerkelijke institutie dan ook. Alleen over zichzelf en over zijn Vader spreekt Jezus, en over de liefde tussen hen. En deze eenmakende kracht maakt Jezus tot het model van de eenheid onder hen die in hem geloven. De liefde is dus de test voor de geloofwaardigheid van de verkondiging en van de zielzorg.

Zeer geachte meneer de vicaris-generaal!

Ik geloof dat we elkaar op dit punt kunnen vinden. Dit woord van Jezus zou ons één moeten maken. In elk geval is ons daaraan heel veel gelegen. Dat was ook de reden waarom wij eerst in de kathedraal verbleven om te bidden, alvorens u te zeggen wat wij op ons hart hebben. Bidden betekent immers: een ander staat boven ons, en wij wij allen, hetzij eenvoudige gelovigen, hetzij assistentes, diakens, vicarissen, priesters of bisschoppen, wij allen buigen voor hem.

In deze zin geef ik u mijn antwoord aan de bisschop!
En de andere zielzorgers doen het met mij.

Daarom hebben wij een boek als cadeautje voor de bisschop meegebracht.
Het boek van aartsbisschop Rouet uit Poitiers (Frankrijk) – een opvolger van bisschop Hilarius die in 351 de

heilige Martinus heeft gedoopt, Martinus de met een heilige vergelijkbare bisschop, door het volk geroepen.

Het boek draagt de titel: 'Ontwaken naar het met elkaar' Hoe de kerk weer in dialoog leert te gaan.
We hopen met dit geschenk op een echte en eerlijke dialoog, tot welzijn van onze kerk, dat zij zich altijd en geheel eerst op Jezus de Christus moge oriënteren.

13 januari 2013

Vertaling: Bert Sweerts